

AŞKIN TARİHİ: NİCOLE KRAUSS İLE ANLATININ HAFIZASINA BİR YOLCULUK

Yeşim Başarır

“İlk kadın Havva olabilir ama ilk kız hep Alma idi.”

Aşkın Tarihi

Genç kuşak Amerikalı kadın yazarlar arasında önemli bir yere sahip olan Nicole Krauss, son on yıllık dönemde kazandığı başarılarla gerek akademik çevrelerin gerekse yayın dünyasının kısa sürede ilgisini çekmiş, farklı üslubu ve büyüleyici anlatımı ile Amerikan romancılığına yeni bir boyut kazandırmıştır. 2005 yılında yayımlanan ve *Aşkın Tarihi* adıyla Türkçeleştirilen *The History of Love*, yazarın ikinci ve en çok ses getiren romanıdır. Romanında hüznü ve mizahı, hayallerin kaybolmayan masumiyetini ve yaşananların beyhudeliğini, duyguların soylu metafiziğini ve gerçekle yüzleşmenin sıradanlığında yatan ironiyi ahenkle harmanlayan Krauss, kitap içinde kitap ve anlatı içinde kurduğu anlatılarla okuyucuyu geçmişe doğru gizemli bir yolculuğa çıkarır. Var olduğu sanılan bir tarihin ve var olanların ardındaki bir dizi rastlantısal gerçekliğin sorgulandığı bu serüvende yazar, sadece bir kitabın hayatını anlatmakla kalmaz, okuyucuyu anlatı ve yaşantının ayrılmaz doğası üzerine de düşünmeye zorlar.

2000’li yılların başından itibaren yazdığı romanlar ve kısa öykülerle edebiyat dünyasında adından giderek daha çok söz ettiren Nicole Krauss, etkileyici tarzı ve dili kullanımındaki ustalığı ile kısa sürede önemli başarılar elde etmiş ve son dönemlerin en dikkat çeken isimlerinden biri hâline gelmiştir. Genç Amerikalı kadın yazarlar arasında farklı bir yere sahip olan Krauss’un gerek öğrenim hayatında gerekse kariyerinde daha ilk romanından başlayarak art arda kazandığı burs, ödül ve övgüler, onun hem edebi üslup açısından hem de teknik açıdan edindiği sağlam altyapı ve yetkinliğini ortaya koyar.¹ Yahudi kökenli bir yazar olan Krauss, geçmişin beraberinde getirdiği mirasın edebi, toplumsal ve felsefi yansımalarını romanlarında zaman zaman değinilen bir altmetin olarak korumuş, ancak bu etnik bağın, kendi yazar kimliğinin önüne geçmesine izin vermemiştir. Krauss uluslararası çevrelerde olduğu gibi ülkemizde de büyük ilgiyle karşılanmış, yazarın 2005 yılında yayımlanan *The History of Love* adlı romanı, Selim Yeniçeri tarafından yine aynı yıl *Aşkın Tarihi* adıyla Türkçeye kazandırılmıştır.

Aşkın Tarihi, aynı zamanda Krauss’un romanları arasında en dikkat çekenidir. Romanda kronolojik yapı, zaman içinde gelgitler ve geriye dönüşlerle oldukça çeşitlilik gösterir. Romanın ilk bölümü, modern Amerikan şehir yaşantısı içinde hayatını sürdürebilmek için

giderek daha dar alanlarla yetinmeye zorlanan bir insanın bir odaya sıkışıp kalmış dünyasına aralanır. New York'un yetiştirdiği bir şehir yazarı olarak Krauss, kentsel çevre ve kalabalıkların birey üzerinde yarattığı yalnızlık etkisini karakterlerine en iyi yansıtabilen yazarlardan biridir.² Romanın açılışında yaşlı, yalnız ve neredeyse “görünmez” bir hayat süren, kendine acımanın da ötesinde zavallı varoluşuyla acımasızca dalga geçebilen bir karakter olarak Leopold Gursky, New York'ta tek odalı bir apartman dairesinde, gerçekliği oldukça belirsiz tek dostu, yazar Bruno ile kurduğu hayali dünyada kaybolmuş gibidir. Krauss'un bir karakter olarak Bruno'yu romana dahil etmesi, gerçekte 1942 yılında Naziler tarafından öldürülmüş Polonyalı yazar Bruno Schulz'a tarihsel bir gönderme niteliği taşımakta, Schulz ve öykülerini topladığı *Krokodiller Caddesi*, kitapta değişik yerlerde anılmaktadır.³ Öte yandan Leo'nun asıl mesleğinin çilingirlik olması ise, romana zarifçe iliştilenmiş bir mecaz olarak, kendi kilitlenmiş hayatının kapılarını açmaktan âciz bir karakterin hayat içindeki ironik duruşunu anlatır.

Romanda olaylar, 1930'larda Nazi Almanya'sının Avrupa tarihinde yükselişe geçtiği ve ciddi bir tehdit oluşturmaya başladığı dönemlerde, Polonya'da yaşayan Leopold Gursky ve Alma Mereminski'nin on yaşlarında başlayıp yirmili yaşlara geldiklerinde babasının Alma'yı Amerika'ya göndermesiyle son bulan aşk öyküleri üzerine örülmüştür. Alma Amerika'ya geldiğinde Leo'dan hamiledir ve Isaac'i dünyaya getirir. Polonya'da süren soykırımdan sevgilisi Leo'nun kurtulamadığını düşünen Alma, Amerika'da evlenir, Moritz soyadını alır ve Bernard adında bir oğlu daha olur. İki yıl boyunca Polonya'da, yollarda bulduğu her şeyi yiyerek ve hayvan barınaklarında saklanarak hayatta kalma savaşı veren Leo, daha sonra Alma'nın peşinden Amerika'ya gelse de onu kendisiyle kaçmaya ikna edemez ve sevgilisi için yazmış olduğu *Aşkın Tarihi* adlı kitaptan seçtiği en güzel bölümleri ona bırakarak ayrılır. Sonraki yıllarda Alma'ya gönderdiği kısa mektuplarla düzenli olarak oğlunun doğum gününü kutlayacaktır.

Leo, *Aşkın Tarihi* adıyla kitaplaştırdığı bu bağıllık öyküsünün İbranice yazılmış orijinal metnini Polonya'dan ayrılmak üzere olan arkadaşı Zvi Litvinoff'a emanet etmiştir; ancak 1941 yılında Şili'ye göç eden Litvinoff, Leo'nun Polonya'da Nazilerce öldürüldüğü sanısıyla kitabı kendi imzasıyla İspanyolca olarak yayımlayacak, kitap uzun yollar ve yıllar katettikten sonra Buenos Aires'te ikinci el kitaplar satan bir dükkânın vitrininde David Singer tarafından keşfedilerek Singer ailesinin evine girecektir. Litvinoff, yayınevinden gelen istek doğrultusunda kitaptaki tüm karakterlerin isimlerini İspanyolca isimlerle değiştirmiş, ancak kitabın “ruhu” olarak kabul ettiği ve anlatılanları “tek hakikat” olarak kendi varlığında birleştiren “Alma Mereminski” ismini değiştirmeden tutmaya karar vermiştir. Her ne kadar

içeriğiyle ilgisiz de olsa, kitabın sonuna vicdanını rahatlatmak için Leopold Gursky'nin ölüm ilanını yerleştirir. Durumdan habersiz olan Leo, yıllar sonra arkadaşına mektup yazarak kitabın orijinal metnini teslim ettiği paketi kendisine göndermesini ister. Kocasının bu girişiminden habersiz olarak kitaba etkileyici bir önsöz de yazmış olan Rosa, Leo'dan gelen zarfı tesadüfen açarak gerçeği anlayacak ve kocasının üzülmemesi adına tüm vicdani sorumluluğu üstlenerek Leo'ya, kitabın “bir su baskını sonucunda yok olduğunu” bildirecektir.

On dört yaşındaki Alma Singer'a adı, ailesi tarafından kitaptaki Alma karakterinden esinlenerek verilmiştir. Bir doğa düşkünü olan babası David Singer'ın izinden giderek kendini doğal yaşam kâşifi olmaya adayan, zorlayıcı iklim ve coğrafyalarda hayatta kalmanın yöntemlerini araştıran Alma, yabancı bitki ve hayvan türleriyle ilgili kitaplar okumakta, çevreyle ilgili gözlemlerini ve gündelik yaşantısını *Vahşi Doğada Hayatta Kalma Yolları* adını verdiği deftere yazmaktadır. Leo'nun Polonya'da verdiği hayatta kalma mücadelesi aslında tam da Alma'nın defterinin temel eylemiyle örtüşmektedir: Büyük ölçüde soykırım bilincinin yapılandığı duyarlılıkla Krauss, koşullar ne olursa olsun bir biçimde hayata tutunma ve hayatı devam ettirme olgusunu romanında güçlü bir tema olarak işlemeye özen göstermiş, bu çabayı son yirmi yılın ekolojik söylemleriyle buluşturarak küresel bir düzleme oturtmuştur. Alma, bir yandan “günlük” tarzında notlar tutarak ve çantasında kamp malzemeleri biriktirerek sürdürdüğü yaşam tarzıyla, bir yandan da paleontolojiye ve biyolojik türlerin korunmasına duyduğu ilgiyle, günümüzün “çevreci” kaygılarını çok iyi dile getirmekte, bitip tükenmeyen keşfetme arzusu ve zorluklara direnen bireyci yanıyla aynı zamanda “Amerikan öncü ruhunu” ve hayallerinden ödün vermeyen bireyin romantik idealizmini temsil etmektedir.

Alma'nın en büyük tutkusu zorlu doğa koşullarında hayatın anlamını keşfetmek iken, saplantılı uçma arzusu nedeniyle ailesi tarafından kısaca Kuş olarak çağrılan on bir yaşındaki erkek kardeşi Emanuel Chaim, dinsel simgelerle örülü bir dünyanın içinde kaybolmuş hâldedir: Kendisinin, zamanı gelince ve uygun koşullar oluşunca dünyayı kurtaracak bir Mesih ve kaynaklarda sözü edilen 36 kutsal insandan biri olduğuna inanan Kuş, Tanrı tarafından seçilmiş olduğunu düşünmekte ve tıpkı Alma gibi günlük tutmaktadır. Kadının doğa, erkeğin Tanrı aidiyetinde kendini tanımlamayı yeğlediği bu ikili karşıtlıkta Kuş'un, Amerikan kültür tarihinde Alma'nın öteki yüzünü ya da “Amerikan Püriten ruhunu” temsil ettiği söylenebilir. Alma, bir yandan kanserden kaybettiği bir babanın ardında bıraktığı hüznü mücadele ederken bir yandan da giderek yalnızlaşan annesini ve yaşamın kıyısında çaresizce dolanıp duran kardeşini anlama gayreti içindedir.

Günlerden bir gün, *Aşkın Tarihi* adlı kitapta keşfettiği adaşının izinden geçmişe doğru bir yolculuğa çıkan Alma kendisini gizemli bir arayışın ve farklı bir maceranın ortasında bulacak, hızla kitabın sırlarla dolu geçmişine ve tanımadığı hayatların içine çekilecektir. Alma'nın başlangıç noktası, Leo'nun kitabına da başlangıç teşkil eden Alma Mereminski'dir. Kitaptaki Alma karakterinin gerçekliğini araştırmakla işe koyulan Alma, New York belediye kayıtlarından onun 1942 yılında yirmi bir yaşlarında Mordecai Moritz adında varlıklı bir kişi ile evlenip Moritz soyadını aldığını ve beş yıl önce de öldüğünü, ayrıca ünlü yazar Isaac Moritz'in annesi olduğunu öğrenecektir. Alma'nın başka hayatların içine doğru yaptığı dedektiflik denemesi, aslında çocukluğu boyunca ilgi duyduğu paleontolojinin "parçaları bulup birleştirme" eylemini hayata geçirme arzusundan başka bir şey değildir. Alma, annesi Charlotte'un, paleontologların yaptığı iş hakkında söylediklerini defterine kaydederken bir bakıma kendi eyleminin mecazi karşılığını da dile getirmiş olur:

Metropolitan Sanat Müzesine git ve sanat tarihi ile ilgili resimli bir katalog al. Sonra bunları yüzlerce küçük parçaya yırt ve müzenin basamaklarından aşağıya rüzgara bırak. Sonra birkaç haftanın geçmesini bekle. Ve sonra Beşinci Cadde ile Central Park arasında dolaş, bu parçalardan bulabildiklerini toplayarak, katalogda anlatılan bütün bir resim sanat tarihini, farklı ekolleri ve ressamlar hakkındaki bilgileri bulmaya çalış. İşte o zaman bir paleontolog olursun. Paleontologlar da tıpkı bunun gibi, yaşamın kaynağını ve evrimi anlamak için fosiller üzerinde çalışır. (73)

Yaşadığı süre boyunca oğlunun izini sürerek onu belli bir mesafeden izlemeyi tercih eden ve babası olarak onunla yüzleşmekten özellikle kaçınan Leo için Isaac Moritz, hayattaki varoluşunun yegâne amacı hâline gelmiştir. Leo, ünlü bir yazar olan oğluna ilişkin olarak gazetelerde çıkan haberleri biriktirmekle günlerini geçirmekte, kendi yoksunluk ve acılarına anlamlı karşılıklar veremeyen bir dünya ile zayıf da olsa ancak Isaac üzerinden bağlantı kurabilmektedir. Oğlunun altmış yaşında Hodgkin hastalığından öldüğünü yine tesadüf eseri gazeteden öğrenen ve kimliğini gizli tutarak cenazesine zorlukla katılan Leo'nun zaten karışık olan bilinci, bu olaydan sonra hızla ayrışmaya ve parçalanmaya başlar. Ancak bu arada Leo, oğlu ölmeden bir süre önce ona, bir roman karakteri olarak "Leo Gursky"nin yaşadıklarını anlattığı *Herşey İçin Kelimeler* adlı kitabını göndermiş, babası olduğunu ve adresini bu kitabın içeriği ile Isaac'e iletmeye çalışmıştır. Şimdi tek tesellisi, oğlunun hiç değilse ölmeden az önce gerçek babasının kim olduğunu ve onca yıl nerede yaşadığını öğrenmiş olması ihtimalidir.

Alma'nın annesi Charlotte Singer, günlerini kitap çevirileri yaparak ve yeni ilişkilerden uzak durarak geçirmektedir. Bir gün Jacob Marcus adlı kişiden gelen bir mektupta, kendisinden *Aşkın Tarihi* adlı kitabın İngilizceye çevirisi istenir ve karşılığında yüklüce bir ücret teklif edilir. Kitabın bölümlerinin çevirisi tamamlandıkça Charlotte'un ağzından gizlice Jacob Marcus'a mektuplar yazan ve böylece ikisini yakınlaştırmaya çalışan Alma, bir süre sonra mektuplarına yanıt alamaz ve bu duruma bir anlam veremediği için evine gitmeye karar verir. Evde kimseyi bulamayınca kapıya telefon numarasını bırakır. Bir gün tesadüfen Jacob Marcus isminin, ünlü yazar Isaac Moritz tarafından yazılmış *The Remedy (Deva)* adlı romanın açılış cümlesindeki bir karakterin ismi olduğunu fark eden Alma, çeviri teklifini getirmiş olan kişinin Isaac Moritz olduğunu anlamakta gecikmez. Ancak daha sonra gazetelerden Moritz'in öldüğünü öğrendiğinde annesi adına büyük bir hayal kırıklığı yaşayacaktır. Diğer yandan *Aşkın Tarihi*'nin İspanyolca isimlerle dolu İngilizce sayfaları, yazar ve gönderici adının belirtilmediği bir zarfta Leo'nun eline geçecek, bu olayın travmatik etkisiyle Leo, zaman ve kimlik bağlantılarını büsbütün yitirecektir.

Bir gün Bernard Moritz'in, kardeşi Isaac'in ölümünden sonra kapısına bırakılan numaradan Alma'yı araması ve telefonu yanıtlayan Kuş ile konuşması, olayların akışını daha da hızlandır. Kuş, telefonda yaşadığı tüm kafa karışıklığına rağmen, *Aşkın Tarihi* ile birbiriyle kesişen ve düğüm olmuş hayatları farkında olmadan çözen kişi olacaktır. Bernard, Alma'ya iletmesi için Kuş'a, Isaac'in ölmeden önce annesinin çekmecesinde bulunduğu bazı mektuplardan dolayı gerçek babasının *Aşkın Tarihi* adlı kitabın yazarı olduğuna inandığını söyler. Ayrıca Bernard'dan, kitabın yazarının Zvi Litvinoff değil de Leopold Gursky olduğunu öğrenen Kuş, ablası Alma'nın kitapla ilgileniş nedenini, babasının Leopold Gursky olduğunu zannetmesine bağlayacak ve ikisini buluşturmaya karar verecektir. Alma'ya ve Leo'ya birbirlerinin ağzından, "Cumartesi günü saat 16.00'da Central Park hayvanat bahçesinin girişindeki banklarda buluşalım" şeklinde ufak birer not yazar ve *Aşkın Tarihi*'nin İngilizce çevirisini bir zarfa koyarak Leo'nun, telefon rehberinden bulunduğu ev adresine bırakmak üzere yola çıkar. Alma aldığı yazıya bir anlam veremese de Leo'nun zaten hezeyanlarla dolu zihninde bu buluşma teklifi, sevgilisi Alma'nın bir melek olarak ona geri döndüğünü düşündürecek kadar sarsıcı olacak, yaşlı adam bankta sevgilisi sandığı kızın yanında hayatının belki de "en mutlu" son birkaç dakikasını geçirecektir. Konuşmanın bitimine doğru Alma Singer'ın kendi Alma'sı olmadığını fark etmesine karşın ona, arkadaşı "Bruno'nun 1941 yılında bir Temmuz günü öldüğünü" ve "Isaac'in oğlu olduğunu" söyledikten sonra kalp krizinden ölür. Krauss'un kitabı, tıpkı Zvi Litvinoff'un kendi adıyla yayımladığı *Aşkın Tarihi* adlı kitap gibi, Leopold Gursky'nin ölüm ilanıyla son bulur.

Aşkın Tarihi'ni biçimlendiren temel düşünce, olayların gelişigüzel seyri ve tarihin çalkantılı akışında, yaşantının dağılan parçalarını bir kitapla yeniden bir araya getirme çabası olarak ifade edilebilir. Leo'nun ilk gençliğinde Alma Mereminski ile başlayan ve yaşamının son dönemlerinde Alma Singer'ın ortaya çıkmasıyla tamamlanma aşamasına gelen yolculuğu, aslında bir kitabın kapanışı ve dolayısıyla o kitabın tarih içinde kendi misyonunu tamamlayışı anlamına gelmektedir. Sonuçta Leo'nun hayat içindeki yegâne eylemi olan "bir aşkı kitaplaştırma" yoluyla ölümsüzleştirilmesi, onu zamanın eskitici ve yok edici çarklarının dışına çekerek mitik bir boyuta taşıması, zihnin unutkanlığına ve biyolojik beden gelip geçiciliğine açıkça meydan okuma girişimidir. Sonuçta hafıza yazı içinde görünür olur ve yaşananlar anlatıda kalıcılık kazanır. Bir başka deyişle, yaşantının insandan aldığı kitap geri verir ya da yaşantının insana veremediğini kitap yerine koyar. Bu bağlamda Leo, aslında fazlasıyla sıradan olan bir yaşamışlığı yazı yoluyla görkemli bir abideye dönüştürmüş, ancak bununla da kalmayıp hafızayı kitabın yazıldığı tarihe kilitleyerek onu kendi tarihsel varoluşunun tek hakikati haline getirmiştir.

Aşkın Tarihi, hem Krauss'un hem de Leo'nun kitabının ortak adıdır. Krauss'un, kendi kitabının kalbine Leo'nun kitabını yerleştirmek ve bu merkezden hayat bulan bir dizi olay ve kişiyi birbirine eklemlenmek suretiyle yazdığı "kitap içinde kitap," okuyucuya sadece bir kitabın "hayat öyküsünü" anlatmakla kalmaz. Leo'nun kitabının dolaştığı coğrafyaları ve gezindiği hayatları tanımanın ya da tarihin akışına tanık olmanın da ötesinde okuyucu, kitabın, tek başına, onu çevreleyen karakterlerden ya da yazarından daha sahici bir hayatıyet taşıdığını fark eder. Romanda belki de en dikkat çeken unsur, yaşantı ve anlatının iç içe geçmiş ve birbirinden koparılamaz kader ortaklığıdır. Leo'nun kitabının Krauss'un kitabında bıraktığı iz, aynı zamanda "izlenmesi gereken" bir yolun üzerindeki yön işaretleridir ve Krauss'un karakterleri buna ister istemez itaat eder. Anlatının hafızasında saklı kalmış yaşantılara yapılan tarihsel ve/ya zihinsel yolculukta, bu yolculuğu yapan kişilerin yaşantıları ve mevcut hayatlarının seyri de kaçınılmaz olarak etkilenecek, yazının içinde uykuda bekleyen isimler, adresler ve ilişkiler, onları şimdiki zamana uyandıran okur tarafından bir şekilde tanımlanmayı ve anlamlandırılmayı bekleyecektir.

Krauss'un kitabı da tıpkı Leo'nunki gibi, barındırdığı kişi, mekân ya da olayları, onlara bir ad vermek ya da zaten var olan adlarla ilişkilendirmek suretiyle sıradanlıktan çıkararak tarihin içine örmüş, işaretlemiş ve kitabın hüviyeti içinde onlara belli bir tarihsellik kazandırmış olur. Elinde tuttuğu kitaptaki Alma Mereminski adlı kişinin gerçekliğini sorgulayan Alma Singer, aslında kendi gerçekliğini de sorguladığının farkında olduğundan, arayışına olumlu

yanıt alması hayatidir. Vaktiyle kendi yazdığı bir kitabın her nasılsa İspanyolca isimlerle dolu ve İngilizce yazılmış bir suretini elinde tutan Leo için, kendi tarihsel gerçekliğinin kendi nazarında bir anda belirsizliğe doğru kayması da yine bu yüzdendir. Isaac Moritz'in ısrarla ve ivedilikle *Aşkın Tarihi*'ni İngilizceye aktarmak istemesi, kendi başlangıç anlatısını aramasından başka bir şey değildir. Alma Singer ve Kuş, yazdıkları günlükler yoluyla yaşantılarını anlamlandırma gayreti içindedirler ve yaşadıklarını yazıda görmekten büyük haz alırlar. Charlotte Singer'ın yaptığı çevirilerle yalnızlığını aşip hayata tutunması, Rosa'nın kocasının olduğunu düşündüğü kitaba yazdığı önsözle onun hayatında kendinden bir iz bırakmayı arzulaması hep aynı ortak eylemin tekrarlarıdır. Zvi Litvinoff'un bir türlü kendi özgün anlatısını "yazamayışı" ve ancak bir başkasının anlatısı üzerinden toplumda "görünür" olabileceğini düşünmesi, dahası, bunu göze alması gereken bir zorunluluk olarak uygulamaya geçirmesi hep aynı yönelişin ürünleridir. Roman boyunca Leo'ya yoldaşlık ve varlığına tanıklık eden Bruno'nun, Polonyalı yazar Bruno Schulz'un bir izdüşümü olarak kitapta yer alması da tesadüf değildir. Özetle, Krauss'un kitabını dolduran karakterlerin çoğunun "birşeyler yazmaya" çalışması ya da doğrudan "yazar" kimliğiyle okuyucuya sunulması, anlatının eninde sonunda yaşantıya sirayet ettiği ve aynı şekilde, yaşantının anlatıya referans düşerek varlığını sürdürdüğü düşüncesinin mecazlaşmış bir ifadesidir. Krauss'un romanı boyunca altını çizdiği temel bağlantı budur.

Gerek Krauss'un gerekse Leo'nun kitabında, tüm anlatıya hâkim merkez bir noktada duran ve salt varoluşuyla bir anlamda kitabın başlangıç anlatısını da oluşturan Alma Mereminski'nin, kendisini yazıyla var etmeye gerek duymaksızın yazının da üstünde ve öncesinde yer alıyor olması, tanrısal bir statüyü akla getirir. Bir yandan babası, kocası ve oğulları, öte yandan Leo ve geçmişte bıraktığı diğer sevgililerinden oluşan erkeklerin tüm eylem ve niyetlerinde bir tür "ana tanrıça" mertebesinde ağırlanan Alma, sonsuz sevgi ve sadakatle onurlandırılan, yüceltilen ve muhafaza edilen, güzel bir kadın oluşu ölçüsünde narin ancak kudretli bir iktidar anıtı gibidir. Leo'nun Alma için yazdığı *Aşkın Tarihi* bile, her ne kadar kâinatın değil de, aşkın ve duyguların doğuşunu evrimleştirerek anlatıyor olsa da, insanlığın yaradılış öykülerini çağrıştıran bir üslupta kaleme alınmıştır. "Sessizlik Çağı," "Cam Çağı," "Melekler Arasında Aşk" gibi bölümlerden oluşan ve orijinal dili İbranice olan kitap, anlatı özellikleri açısından aslında tam da mitolojiyi ve tarihi, pagan inanışları ve semavi dinleri buluşturan bir aralıkta durmakta, bir bakıma tüm yaratıcı güç olan "sevginin" kutsal kitabı olarak okuyucuya takdim edilmektedir. Alma'nın biricik varlığında vücut bulan bu anaerkil güç, aynı zamanda anlatının kaderini de tayin eden temel hükmedici erk ve yaşantının özünde var olup ondan beslenenleri doyuran ve doğuran enerjidir.

Leopold Gursky aslında bir kitap yazmakla, yaşananları biriktiren ve kayıtlara geçiren “tek hafıza” olmaktan çıkar ve yazılanların ötekilerce okunmasıyla birlikte “pek çok hafızaya” dönüşür. Krauss’un romanı içinde yol aldıkça çeşitli evrelerden geçerek ve geçtiği yollarda başka hayatları da etkileyerek varlığını bir şekilde sürdüren *Aşkın Tarihi*, kitabın gerçek sahipliğini elinde tutan yazarın adının giderek belirsizleşmesi, farklı sahiplikler ve diller altında yeniden biçimlenerek zamanla ilk hâlden uzaklaşmasıyla, romanın sonuna doğru neredeyse tüm aidiyetlerinden bağımsız, kendi başına var olan anonim bir kimlik kazanır. Tıpkı bir aile emaneti gibi kuşaktan kuşağa nakledilebilir olma özelliğiyle Leopold Gursky’nin kitabı, bundan böyle mevcudiyetini daha çok mitik bir boyutta sürdürecektir. Nicole Krauss’un şiirsel üslubuyla geçmiş zaman aşklarına bir ağıt niteliği taşıyan roman, bir kitabın başından geçen inanılmaz serüvenleri ve sebep olduğu onca karışıklığı anlatırken, geride hüznle karışık bir gülümseme, buruk bir mizahi tat bırakır.

Son Notlar

¹Stanford Üniversitesi’nde İngiliz Dili alanında lisans ve Marshall Bursu ile Oxford Üniversitesi’nde yüksek lisans derecesi alan Nicole Krauss kariyerine şiirle başlamıştır. 2002 yılında yayımlanan *Man Walks into a Room* adlı kitabıyla Los Angeles Times İlk Roman Ödülü finaline kalan Krauss, 2005 yılında W.W. Norton & Company tarafından piyasaya çıkarılan ikinci kitabı *The History of Love* ile uluslararası çoksatanlar listesinde hızla yukarı sıralara tırmanmıştır. Roman, Amerika’da William Saroyan Uluslararası Edebiyat Ödülü ve Fransa’da Prix du Meilleur Livre Étranger almaya layık görülmüştür. Orange Roman ve Hikaye Ödülü, Prix Médicis ve Prix Femina için de aday gösterilen roman, Krauss’un 2007 yılında Granta En İyi Genç Amerikan Yazarları arasına girmesine önemli katkılar sağlamıştır. Yazarın son romanı *Great House* ise 2010’da yayımlanmıştır. Yazarın ayrıca çeşitli dergilerde yayımlanan pek çok kısa öyküsü vardır.

²1974 yılında New York’ta doğan ve çocukluğunu Long Island’da geçiren Krauss, halen Brooklyn’de yaşamaktadır.

³1892 – 1942 yılları arasında yaşamış Polonyalı Yahudi yazar Bruno Schulz’un, yaygın adıyla *The Street of Crocodiles* olarak bilinen ve orijinali *The Cinnamon Shops* olan öykü kitabı, ilk 1934 yılında yayımlanmıştır.

Kaynakça

Krauss, N. (2006) *The History of Love*. New York: Penguin Books.

Krauss, N. (2005) *Aşkın Tarihi*. (Çev. Selim Yeniçeri). İstanbul: Koridor Yayıncılık.